

Tekster: Es 60,18-22, Åb 7,1-12[13-17], Matt 5,1-12

Salmer: 732 Dybt hælder året, 575 Din fred skal aldrig vige, 571 Den store, hvide, 838 Ser ud over landet, 438 Hellig, Nadver: 561.7-8 O kærligheds Ånd, 549 Vi takker dig for livet

Det er som om Jesus hele tiden taler ud fra en dobbelt virkelighed. På den ene side er der den daglige virkelighed med Palæstinas støvede veje, med værkbrudne og dæmonbesatte, der råbte på hjælp, med farisæere og skriftkloge, der hele tiden var på nakken af ham, disciple der misforstod ham, endeløse vandringer rundt i landet, nætter under åben himmel. Et fattigt liv, et truet liv, der jo også endte med at blive knust. Og så på den anden side: den himmelske fars rige, med legioner af engle til at holde alt ondt på afstand, med kærlighed, tryghed, glæde og fred uden ende.

Ofte er det som om de to virkeligheder holdes langt ud fra hinanden. Den daglige, hårde virkelighed er den nærværende, den himmelske virkelighed er noget fraværende, som ganske vist er rykket nær, men slet ikke trådt i kraft endnu.

Men så i evangeliet, vi har hørt i dag, er det som om den himmelske virkelighed træder helt nær og skinner ud gennem den daglige virkelighed, som en smuk, smuk skikkelse, der ikke kan skjules af en slidt og lurvet klædning.

Salige er de fattige i ånden! De fattige i ånden! Det lyder ikke som noget, der rager højt op i den daglige virkelighed. Umiddelbart ville man vel tro, at det er en omskrivning af "småt begavede", men betegnelsen dækker nok mere end det. De fattige i ånden er de, der ikke selv kan mestre deres tilværelse, de, hvis skæbne ligger i Guds

hånd, "de magtesløse" oversatte Poul og Anne-Sofie Seidelin i sin tid stedet. De, der kun har Gud at håbe på, dem priser Jesus lykkelige. For Gud er der! Gud tager deres sag i sin hånd. Derfor er de lykkelige. Hvad så med alle andre: de handlekraftige, de hurtige, de stærke? Er Gud der ikke for dem? Jo, det er han vel nok. Men lige nu fokuserer Jesus på nogle andre, på dem der ikke kan selv, dem ingen andre har øje for. Og *deres* lykke er sikret, siger Jesus, for Gud holder deres lykke i sin hånd. Og han vil give den til dem!

Jesus fortsætter med at prise dem som *sørger* lykkelige, fordi de skal trøstes. Jesus rammer lige ind i den situation, som frem for noget kendetegner Alle Helgens Dag. Alle Helgens Dag er sorgens dag. Den dag vi mindes vore døde, hvor vi endnu en gang lader vor sorg ribbe op og ser det i øjnene, vi ellers prøver at fortrænge, at mennesker vi har elsket, som var dyrebare og umistelige for os, at de er revet fra os, for aldrig, aldrig, aldrig at komme igen. Sorgen gør ondt. Den er smerten i såret efter den glæde, som ikke længere er der. Alligevel priser Jesus dem, der *sørger*, lykkelige: for de skal trøstes. Han siger ikke hvordan de skal trøstes. Men vi ved det, fra hans egen skæbne. Døden er ikke uovervindelig. Gud sejrer over døden. Og som Gud rejste den døde Jesus af graven, sådan vil han rejse alle døde af graven, sådan at de efterladtes sorg skal erstattes af den jublende glæde over at være genforenet med dem, man troede at have mistet for altid.

De sagtmodige prises lykkelige, fordi de skal arve jorden. Sagtmodighed er der ellers ikke megen power i her i verden. De sagtmodige i den verden, vi kender, er dem, der aldrig kommer til fadet, dem der hele tiden skubbes tilbage i køen, dem der ikke kan protestere og råbe op og sætte sig til modværge, men som igen og

igen og igen resignerer og bøjer nakken. De er lykkelige, disse mennesker, for de skal arve jorden, påstår Jesus.

Der er en meget smuk vision i Mikas bog i Det gamle Testamente: Gud lader Mika se, hvordan Gud til sidst vil tage magten i verden, da ophører menneskers evindelige kamp om at få mest og blive størst:

Han skal skifte ret mellem talrige folk,
fælde dom blandt mægtige folkeslag i det fjerne.
De skal smede deres sværd om til plovjern
og deres spyd til vingårdsknive.
Folk skal ikke løfte sværd mod folk,
og de skal ikke mere oplæres til krig.
v4 Men de skal sidde hver under sin vinstok
og sit figentræ, uden at nogen jager dem bort.
Hærskarers Herre selv har talt.

I øjeblikket ser vi en tendens til over hele verden, at al jord samles på færre og færre hænder. Storbyerne vokser eksplosivt, fordi landområderne opkøbes af kapitalstærke selskaber, som driver landbrugsjorden rationelt og udkonkurrerer småbønder og husmænd. De, der ikke har indsigt, mod og evner til at være med i dette kapløb om jorden, forsvinder fra landet og ender som proletariat i byerne. Det er ikke nogen ny tendens, men i øjeblikket er den særlig stærk, fordi mekaniseringen af landbruget betyder, at der nu ikke en gang er brug for dem, der ikke kan deltage i det store kapitalspil, som landarbejdere. Jesu ord her i bjergprædikenen lægger sig op ad Mikas vision og fortæller om gudsrigets virkelighed som vi bryde frem og standse ophobningen af jord i de kapitalstærke selskaber for at give jorden tilbage til alle dem som med fysisk eller økonomisk magt er drevet bort fra den, sådan at jorden ikke længere skal være nogle fås privilegium og opgave, men hver skal leve af sin jordlod.

Jesus fortsætter med at prise dem lykkelige der hungre og tørster efter retfærdighed. Menneskesamfundet er gennemsyret af

uretfærdighed. Vi har love og regler, der prøver at dæmme op for det, men trods det er der over alt hvor der lever mennesker også mennesker der lider uret. Vi ser det i børnehaver og skoler, på arbejdspladser og i familier, foreninger og sportsklubber. Ja, vi ser det på plejehjemmene. Vi ser mennesker gå i graven efter et liv præget af uretfærdighed, som aldrig er blevet godtgjort. Åkjær sang om det i Jens Vejmand, men det går igen i utallige skæbner.

Jesus lover, at alle ofre for uretfærdighed skal få oprejsning. For alt er ikke slut med den virkelighed, vi ser og kender. Gud er der, og før vi ser den virkelighed, hvor Gud og ikke mennesker råder og regerer, har vi ikke set det endelige regnskab gjort op.

Nej, men vi har set små glimt og antydninger af, hvordan Guds rige er, allerede i den daglige virkelighed, som når en smuk, smuk skikkelse ikke lader sig skjule bag pjaltede klæder. Og derfor priser Jesus de barmhjertige, de rene af hjertet og dem, som stifter fred, salige: vi kender på en måde allerede her og nu det gudsrige som en gang skal fylde alt og fortrænge alt andet: når mennesker viser hinanden barmhjertighed, glemmer gamle uoverensstemmelser og tager sig af hinanden, fordi det er det, der er brug for, så ser vi et glimt af, hvad Guds rige er. Guds rige viser sig, hvor mennesker tager sig af hinanden og hjælper hinanden uden at overveje om den man hjælper fortjener det eller ej.

De rene af hjertet prises lykkelige, for de skal se Gud. De som ikke har numre for med andre, de som ikke forstiller sig eller på andre måder dækker sig bag løgn. For løgnen skjuler Gud for os. Gud er skaberen af det der, men løgnen holder det, der ikke er op som om det er. Vi tror, at vi alle skal se Gud en gang, men det sker først når al løgn er forsvundet for altid.

Og endelig de som stifter fred prises lykkelige, for de skal kaldes Guds børn. Her fornemmer vi for alvor spaltningen mellem den daglige virkelighed og den himmelske virkelighed, for den verden vi kender er fuld af strid. I det store selvfølgelig, men også i det små. I de daglige skænderier, eller den knugende tavshed mellem

mennesker. I mobberi og chikane. I overfald og bagvaskelse stikker striden overalt sit hæslige ansigt frem og driver freden på flugt. Men vi kender også det modsatte, mennesker som har en vidunderlig evne til at skabe forsoning og forlig mellem andre. Og vi hører både fra Jesus selv, men også fra de profeter og engle, der varslede hans fødsel, at hvor Guds rige udbredes, der råder endeløs fred.

Evangeliet i dag slutter med Jesu konklusion på konstateringen af sammenstødet mellem den daglige og den himmelske virkelighed: fordi de der følger Jesus har bundet sig til den himmelske virkelighed og lever ud af den, derfor møder de modstand og forfølgelse i verden. Men i stedet for at fortvivle og miste modet over de forfølgelser de udsættes for, skal de glæde sig over dem, for selve forfølgelsen er udtryk for at de er i pagt med den himmelske virkelighed, som skinner ud gennem hver sprække den finder i den daglige virkelighed og viser sig i sandhed, barmhjertighed, fredsstiftelse.

Det er ikke sådan, at godt og ondt er lige gyldige, siger Jesus. Det er ikke sådan, at alt liv skal forsvinde i død for altid. Det er ikke sådan, at døden i al evighed får det sidste ord. For Gud er der. Og Gud vil at hans rige med barmhjertighed, fred og glæde skal trænge alt andet til side. Når det sker findes løgn ondskab lidelse og død ikke mere.

Det var som det store, forjættende udtryk for, at det vil ske, at Jesus påskedag opstod fra de døde. I troen på Jesus, skal vi tage mod hvad der kommer i overbevisningen om at det sidste, endegyldige og uigenkaldelige vi kommer til at opleve skal være Guds rige med liv og glæde båret og fyldt af kærlighed i evighed.

Amen.